

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

2 жовтня 2025 року

Біла Церква

2025

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Комарова Н.В., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 78 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК 636.09:633.13:664.696.3:614.3

ЛЯСОТА В.П., д-р. вет. наук, **БОГАТКО Н.М.**, д-р. вет. наук, **БОГАТКО А.Ф.**, канд. вет. наук, **ДЖМІЛЬ В.І.**, канд. вет. наук, **БУКАЛОВА Н.В.**, канд. вет. наук, **ХІЦЬКА О.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ ШРОТА ЗАРОДКІВ ГРЕЧКИ НА МЕТАБОЛІЗМ ТА ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ ЛАБОРАТОРНИХ ТВАРИН

Наведено результати дослідження впливу шрота зародків гречки на природну резистентність та інтенсивність росту лабораторних тварин. У науково-дослідній роботі обґрунтовано доцільність використання нового вітчизняного, біологічно активного препарату «Шрот зародків гречки» як засобу превентивної дії.

Ключові слова: тваринництво, птахівництво, вітамінні препарати, м'ясна промисловість, лабораторні тварини, морфологічні, біохімічні, фізико-хімічні, хімічні, харчовий продукт, споживач.

LYASOTA V.P., doctor of veterinary sciences, **BOGATKO N.M.**, doctor of veterinary sciences, **BOGATKO A.F.**, candidate of veterinary sciences, **DZHMIL V.I.**, candidate of veterinary sciences, **BUKALOVA N.V.**, candidate of veterinary sciences, **KHITSKA O.A.**, candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

THE INFLUENCE OF BUCKWHEAT GERMS MEAL ON METABOLISM AND GROWTH INTENSITY OF LABORATORY ANIMALS

The results of the study of the influence of buckwheat germ meal on the natural resistance and growth intensity of laboratory animals are presented. The research work substantiates the feasibility of using a new domestic, biologically active drug "Buckwheat germ meal" as a means of preventive action.

Keywords: livestock, poultry, vitamin preparations, meat industry, laboratory animals, morphological, biochemical, physicochemical, chemical, food product, consumer.

Останнім часом у наукових дослідженнях зростає інтерес до природних вітамінних препаратів, особливо тих, що містять каротиноїди. Ці біологічно активні сполуки виконують важливу роль в антиоксидантному захисті організму, підтримують імунну систему, сприяють нормалізації обміну речовин та знижують ризик розвитку низки хронічних захворювань [1, с. 4, 6-7; 2, с. 3, 7; 10]. Значний науковий та практичний інтерес до цих сполук зумовлений тим, що окремі з них характеризуються високою біологічною активністю, здатністю істотно модулювати обмін речовин, запобігати ушкодженням клітинних мембран та підвищувати резистентність організму тварин до несприятливих чинників зовнішнього середовища [3, 2-11; 3, с. 3, 5, 8; 4, 5, 6, 7, с. 2-7; 8, с. 2-10; 10, с. 2-7; 13, с. 3-11; 14, с. 2-12; 15, с. 2, 5, 7, 12, 15].

Мета дослідження провести санітарно-гігієнічну оцінку впливу препарату «Шрот зародків гречки» на метаболізм, інтенсивність росту лабораторних тварин. Матеріал та методи дослідження: дослідження виконані впродовж 2022–2023 рр. на кафедрі ветеринарно-санітарної експертизи, гігієни продуктів тваринництва та патологічної анатомії ім. Й.С. Загаєвського Білоцерківського НАУ, Державному підприємстві ТОВ «Білоцерківхлібопродукт» (лабораторія контролю безпечності та якості продуктів харчування) м. Біла Церква Київської області, Фастівській районній державній лабораторії Держпродспоживслужби Київської області.

Використовували: зоогігієнічні, зоотехнічні, морфологічні, біохімічні, органолептичні, фізико-хімічні, біохімічні та варіаційно-статистичні методи досліджень [9, 11, 12].

У науково-дослідній роботі обґрунтовано доцільність використання нового вітчизняного, біологічно активного препарату «Шрот зародків гречки» як засобу превентивної дії. Експериментально доведено його позитивний вплив на морфологічні, біохімічні та імунологічні показники крові, підвищення рівня природної резистентності організму та інтенсивності росту лабораторних тварин. Застосування нового препарату «Шрот зародків гречки» сприяє помірній активації еритропоезу у периферичній крові організму білих мишей: підвищення рівня гемоглобіну складало – 3,7 %; кількості еритроцитів – 10,0 % ($p < 0,05$) та гематокриту – 6,2 % ($p < 0,05$). Згодовування препарату

«Шрот зародків гречки» у дозі 2,0 г/гол упродовж 30-ти діб помірно активізує метаболізм у організмі білих мишей: підвищення вмісту загального білка складало – 6,4 % ($p<0,05$), загальних глобулінів – 16,6 % ($p<0,05$) аланінамінотрансферази – 8,6 %, аспартатамінотрансферази – 5,8 % ($p<0,05$). Змін активності холестеролу у сироватці крові периферичної крові тварин не виявлено. Використання препарату у дозі 2,5 г/гол не спричиняло проявів побічної дії та не супроводжувалося негативними змінами клінічного стану білих мишей: підвищення температури, відставання у рості та розвитку, а тому він може бути рекомендований для застосування сільськогосподарським тваринам.

Встановлено, що енергія росту білих мишей дослідної групи зростала у динаміці і на кінець досліду (60-а доба) збільшення цього показника складало 14,2 % порівняно з тваринами контрольної групи, активним вважається препарат, якщо різниця між середньодобовими приростами живої маси між групами становить не менше 10 %. Економічна ефективність від застосування «Шрота зародків гречки» складається: із зниження захворюваності тварин та птиці, підвищення їхньої збереженості, середньодобового приросту маси тіла, а отже додаткового приросту, зменшення затрат на отримання одиниці продукції та зниження собівартості тваринницької продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко Л. М. Вплив різних джерел метіоніну на живу масу та прирости молодняку кролів. Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. 2019. № 1. С. 112–120.
2. Андрієнко Л. М. Вплив різних рівнів метіоніну на хімічний склад найдовшого м'яза спини молодняку кролів. Таврійський вісник. 2019. Вип. 108. С. 130–136.
3. Блайда І.М. Обмін речовин в організмі сільськогосподарських тварин за згодовування пробіотичної кормової добавки «ПРОПІГ». І.М. Блайда. Науковий журнал «Біологія тварин». 2021. Т.19, №3. С.18–24.
4. Закон України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" № 2042-VIII від 18.05. 2017.
5. Закон України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" №771/97 ВР (23.12.1997) та №191-У від 24.10.2002. В редакції Закону № 2042-VIII від 04.04. 2018.
6. Закон України Закон України "Про захист тварин від жорстокого поводження" №3447-IV від 21.02. 2006.
7. Інформаційно-аналітичний портал Міжнародної продовольчої та сільськогосподарської організації ФАО. Випуск 5. 510 с.: <http://www.fao.org/home/ru>.
8. Зінченко Е. В. Практичні аспекти застосування пробіотиків у тваринництві. Е. В. Зінченко, А. Н. Панін, В. А. Панін. Ветеринарний консультант. Одеса. 2017. №3. С. 12–14.
9. Коцюмбас І.Я., Малик О.Г., Патерега І.П. та інші. Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів. За ред. І.Я. Коцюмбаса. Львів: Тріада плюс, 2006. 360 с.
10. Ізмайлова Н.О., Гаврилюк О.І. Ефективність використання пробіотика при відлученні кроленят. Вісник СНАУ. Серія "Тваринництво". Випуск 6 (28), 2015. С. 114–116. DOI:12.17527/nvlvet7728.
11. Влізло В.В., Федорчук Р.С., Ратич І.Б. Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарії: посібник. Львів: СПОЛОМ, 2012. 253 с.
12. СОУ 85.2-37-736:2011 "Препарати ветеринарні. Визначання гострої токсичності". К: Мінагрополітики, 2011. 16 с.
13. Dyuba A.V., Lyasota V.P. Toxicological characteristics of the probiotic drug "Bioseven". *Nauk. visn. vet. med.*, 2023. № 1. pp. 102–112. DOI: 10.33245/2310-4902-2023-180-1-102-112.
14. Zurbau, A., Noronha, J. C., Khan, T. A., Sievenpiper, J. L., Wolever, T. M. S. The effect of oat β -glucan on postprandial blood glucose and insulin responses: a systematic review and meta-analysis. *European journal of clinical nutrition*, 2021. 75(11), 1540–1554. DOI: [10.1038/s41430-021-00875-9](https://doi.org/10.1038/s41430-021-00875-9).
15. Laito, S., Valkonen, N., Laaksonen, O., Kalliomäki, M., Tuure, T., Linderborg, K. M. Effect of oat or rice flour on pulse-induced gastrointestinal symptoms and breath hydrogen in subjects sensitive to pulses and controls - a randomised cross-over trial with two parallel groups. *The British journal of nutrition*, 128, 2022. (11), 2181–2192. DOI:[10.1017/S0007114522000332](https://doi.org/10.1017/S0007114522000332).

УДК 636.7.09:006.81/091:611.018

УТЕЧЕНКО М.В., канд. вет. наук¹. **ФАЛОВСЬКИЙ А.М.**, лікар вет. мед.²

Білоцерківський національний аграрний університет¹, ТОВ «Айболит» м. Біла Церква²

ГІСТОПАТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОН'ЮНКТИВАЛЬНИХ МЕЛАНОМ У СОБАК

Висвітлені результати власних досліджень по інформативності патогістологічних маркерів за